

BROINA

Artemisia chamaemelifolia Vill.

[1779, Prosp. Hist, Pl. Dauph. : 32] $2n = 18$

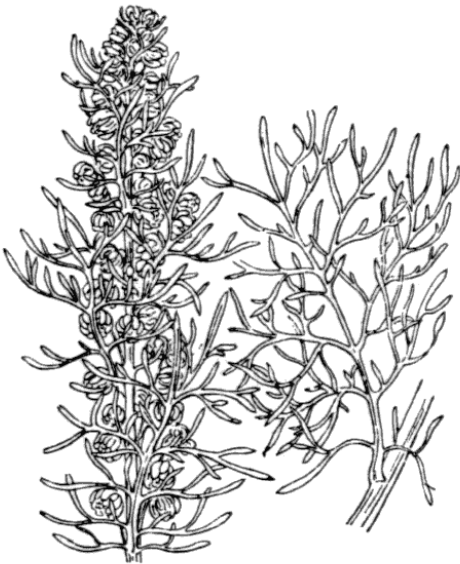

Foto: HUGUES TINGUY

Foto: METHIEU MENAND

NOMS POPULARS

Alemanya: Kamillen-beifuss

Català: Broina, Verge Maria, Santa Maria

Italià: Assenzio a foglie d'achillea

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Planta vivaç de 3'-50 cm d'alçària, dreta, molt ramificada, compacta amb moltes fulles, glabre o glabrescent. Fulles de contorn oval, les caulinars sèssils, 2-3-pinnatisectes, amb segments fins la base, els inferiors abraçant la tija, quasi filiformes, de color verd blavós fosc, i amb olor intensa, pesada. Involucre glabre o glabrescent amb peces obtuses, les exteriors linears, escarioses al cim, les interiors ovals i amplament escarioses. Receptacle glabre. Capítols globulosos, de 5 mm, pedicel·lats, inclinats cap avall i en panícula dreta, llarga, estreta i amb moltes fulles.

Dins el gènere *Artemisia*, aquesta espècie es distingeix per ser planta perenne, pluricaule, glabrescent, amb fulles de més d'1 cm però amb segments filiformes de menys d'1 mm, capítols esfèrics de més de 3 mm, fulles de la inflorescència pinnatisectes, les caulinars sèssils o subsèssils, panícula estreta erecta.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Es fa a muntanya mitjana en replans i colls argilosos secs. Viu als Pirineus i Serralada Cantàbrica, Sierra Nevada, a la Provença i Alps del SW; als Carpats (NW de Bulgària) i al Caucas, fins l'Iran. A Catalunya casta de trobar al Prepirineu de la Garrotxa, Ripollès, Berguedà, Cerdanya, Pallars Jussà, i Pallars Sobirà, entre 900 i 2000 msnm.

Artemisia chamaemelifolia al món, segons GBIF

VIRTUTS MEDICINALS

- antibiòtica
- antifúngica
- antioxidant
- antiparasitària
- antitumoral
- antivírica
- bronquítica
- hipotensora

USOS MEDICINALS

- bronquitis
- herpes genital
- hipertensió arterial
- paràsits intestinals
- refredats

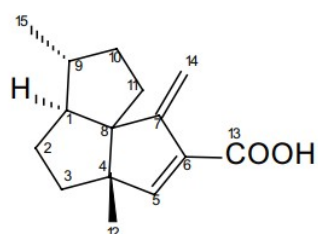
PRINCIPIS ACTIUS

- àcid 5-epi-cantabrenòlic
- àcid 7-epi-silphiperfol-5-èn-13-oic
- àcid cantabradiènic
- àcid cantabradienoic
- àcid cantabrenoic
- àcid cantabrenòlic
- àcid silphiperfol-5-èn-13-oic
- lignans
- metil-5-epi-cantabrenolat
- metil-cantabrenolat
- metil-O-metil-5-epi-cantabrenolat
- metil-O-metil-cantabrenolat

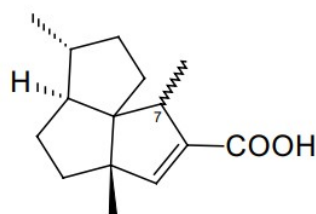
OLI ESSENCIAL

- 1,8-cineol 5-32%
- 14-hidroxi-9-epi-beta-cariofil·lè 8.5%
- alfa-calacorè 0.5%
- alfa-pinè
- alfa-terpinè
- alfa-thujona 1%
- artemisia-alcohol 1-2.5%
- artemisia-cetona 12%
- artemisil-acetat 3-10%

- beta-elemè
- beta-thujona 3.5%
- biciclo-germacrè 1.5-3.5%
- borneol 4.5-13.5%
- camfè 0.5%
- càmfora 4-17%
- cariofil·lè-òxid 3.5%
- cis-beta-elemenona 0.5-1%
- crisantenona 18%
- cubebol 1%
- davanona 29%
- davanona-D 28.5%
- delta-elemè
- espatulenol 3%
- gamma-cadinè 1.5%
- gamma-eudesmol 2.5-8%
- gamma-murolè
- gamma-terpinè 3%
- linalool 0.5%
- mentil-acetat 20-26%
- p-cimè
- santonilil-acetat 10.5%
- terpinèn-4-ol 1%
- trans-llimonè-òxid 0.5%
- triciclè
- vulagrana-B 39%
- yomogi-alcohol 5-10%
- (Z)-alfa-bisabolè 2-3.5%
- (Z)-nerolidol 15-26%

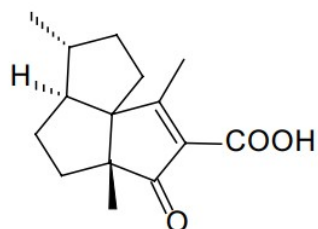

1

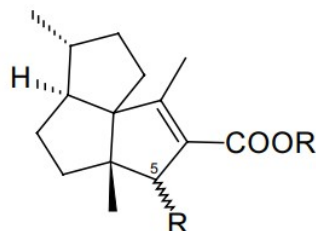

2 7 β -Me

3 7 α -Me

4

5 R= β -OH, R'=H

5a R= β -OH, R'=Me

6 R= α -OH, R'=H

6a R= α -OH, R'=Me

7 R= β -OMe, R'=Me

8 R= α -OMe, R'=Me

1: àcid cantabradienoic; **2:** àcid silphiperfol-5-èn-13-oic; **3:** àcid 7-epi-silphiperfol-5-èn-13-oic; **4:** àcid cantabrenoic; **5:** àcid cantabrenòlic; **5a:** metil-cantabrenolat; **6:** àcid 5-epi-cantabrenòlic; **6a:** metil-5-epi-cantabrenolat; **7:** metil-O-metil-cantabrenolat; **8:** metil-O-metil-5-epi-cantabrenolat

